

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Розглянуто зміст поняття та функції обліково-аналітичного забезпечення в управлінні діяльністю підприємства, необхідність, основні елементи та вимоги до формування обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовим станом підприємства, алгоритм його організації.

Аннотация. Рассмотрено содержание понятия и функции учетно-аналитического обеспечения в управлении деятельностью предприятия, необходимость, основные элементы и требования к формированию учетно-аналитического обеспечения управления финансовым состоянием предприятия, алгоритм его организации.

Annotation. The content and functions of accounting and analytical support in the management of enterprises, the need, the basic elements and the requirements to forming the accounting and analytical support of the financial state of an enterprise, its organization algorithm are considered.

Ключові слова: бухгалтерський облік, обліково-аналітичне забезпечення, фінансовий стан підприємства, система управління.

Стабільна діяльність підприємства прямо пропорційно залежить від його системи управління в цілому та від управління фінансовим станом. Необхідність підтримки ефективного функціонування підприємства потребують володіння якісною інформацією щодо його фінансового стану.

На підприємстві переважна більшість інформаційних потоків пов'язана із системою бухгалтерського обліку, тому виникає необхідність формування обліково-аналітичного забезпечення для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Суттєвий внесок у розвиток даної проблеми зробили Т. Берднікова [1], А. Пилипенко [2], М. Пушкар [3], Т. Безродна [4], Ф. Бутинець [5] та ін. Однак дане питання потребує подальшого розгляду.

Мета статті полягає у визначенні основних елементів та вимог до формування обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовим станом підприємства. Для досягнення поставленої мети були вирішені такі завдання: розглянуто зміст поняття та функції обліково-аналітичного забезпечення в управлінні фінансовим станом підприємства, виділено його основні елементи, визначено алгоритм організації та вимоги до формування.

Об'єкт дослідження – система управління підприємством.

Предмет дослідження – елементи обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовим станом підприємства.

Фінансовий стан підприємства – це здатність підприємства фінансувати свою діяльність. Він характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, необхідними для нормального функціонування підприємства, потребою в їх розміщенні і ефективності використання, фінансовими взаємовідносинами з іншими юридичними особами, платоспроможністю і фінансовою стійкістю [1, с. 55].

Управління фінансовим станом дає можливість керівництву спрогнозувати, спланувати роботу таким чином, щоб досягти найкращих результатів у діяльності підприємства. Оцінка та аналіз, прогнозування фінансового стану є його основними складовими.

Система бухгалтерського обліку є основою всього інформаційного забезпечення системи управління господарською одиницею. Поряд із бухгалтерським обліком існує й економічний аналіз. У поєднанні їх можна назвати системою обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.

Обліково-аналітичне забезпечення присутнє на будь-якому підприємстві, що веде бухгалтерський облік згідно із законодавством України, але нерідко рівень такого забезпечення не є достатнім для повноцінного інформаційного забезпечення управління діяльністю.

Бухгалтерська облікова інформація формується на таких стадіях: виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення. Вона містить відомості про активи організації, про стан майна, джерела його утворення, про зобов'язання, відносини з контрагентами, про формування фінансових результатів, про прибуток та його використання за певний період.

Аналітична інформація становить вид економічної інформації, отриманої із облікової інформації в результаті дій функцій управління: аналізу та синтезу [2, с. 22–39].

Таким чином, поняття "обліково-аналітична інформація" включає інформацію, яку продукує бухгалтерський облік, та інформацію, яка готується методами економічного аналізу.

Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовим станом підприємства – це процес підготовки обліково-аналітичної інформації щодо фінансового стану, забезпечення її кількості та якості.

Таким чином, поняття обліково-аналітичного забезпечення постає у двох значеннях:

1) діяльність, пов'язана зі збором, реєстрацією, узагальненням, збереженням, передачею та аналітичним опрацюванням інформації;

2) забезпечення системи управління відповідною кількістю необхідної якісної інформації.

Метою формування обліково-аналітичного забезпечення в управлінні фінансовим станом має стати

історичного, що узагальнює результати діяльності; аналітичного, що передуює прийняттю обґрунтованого управлінського рішення.

Звідси можна сформулювати основні функції обліково-аналітичного забезпечення системи управління:

- 1) інформаційна – забезпечення системи управління інформацією про діяльність підприємства внутрішніх і зовнішніх користувачів;
- 2) облікова – відображення фактів господарської діяльності підприємств;
- 3) аналітична – здійснення на підставі первинних аналітичних даних економічного аналізу діяльності підприємств.

Щоб мати належне інформаційне забезпечення управління фінансовим станом засобами обліку і аналізу, доцільно сформулювати комплекс завдань для досягнення ефективного обліково-аналітичного забезпечення реалізації управлінської функції [3].

Отже, обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовим станом має відповідати таким вимогам:

- 1) цілісність та ідентичність: однаковий підхід до визначення понять і змісту показників;
- 2) практична спрямованість: документи створюються для вирішення конкретних управлінських завдань;
- 3) стабільність: документообіг розрахований на тривалий період часу;
- 4) економічність: витрати на підготовку інформації не повинні перевищувати ефекти від її використання;
- 5) адресність: обліковий документ готується для конкретного працівника підприємства;
- 6) конфіденційність: зміст облікових документів, порядок їх формування і використання є комерційною таємницею.

Алгоритм організації інформаційної бази щодо управління фінансовим станом можна подати у вигляді 4 етапів: збору й систематизації інформації про обсяги діяльності, про формування і розміщення майна та капіталу підприємства, про результати діяльності; складання звітності; аналіз інформації; прийняття управлінських рішень щодо управління фінансовим станом підприємства, прогнозування діяльності [4].

Інформаційно-аналітичне забезпечення управління фінансовим станом – це поєднання всієї використовуваної в ній інформації, специфічних засобів і методів її аналітичної обробки [5, с. 65].

Отже, обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовим станом підприємства автором зображено за допомогою рисунка.

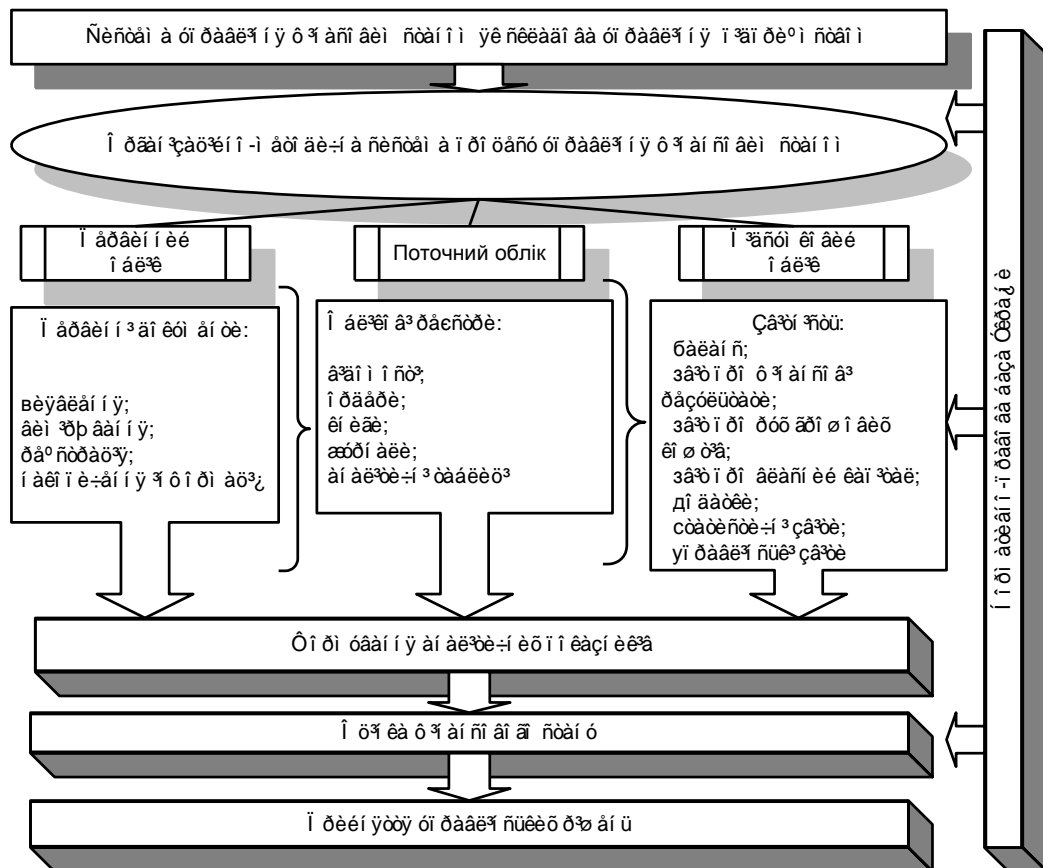

Рис. Елементи обліково-аналітичного забезпечення в управлінні фінансовим станом підприємства

Таким чином, можна зробити висновок, що нормативно-правова база України, яка включає юридичні аспекти здійснення діяльності підприємства, справляє вплив на кожен елемент обліково-аналітичного забезпечення в управлінні фінансовим станом. У тому числі на складання звітності; формування аналітичних показників; оцінку фінансового стану, що проводиться відповідно до обраної методики та за допомогою методичних прийомів і способів; подання результатів аналізу для прийняття управлінських рішень.

Наукові дослідження з цієї проблеми сприятимуть підвищенню інформативності облікових даних, які б давали змогу керівництву формувати управлінські рішення.

Література: 1. Бердникова Т. Б. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия : учебн. пособ. / Т. Б. Бердникова. – М. : ИНФРА-М, 2007. – 215 с. 2. Пилипенко А. А. Організація обліково-аналітичного забезпечення стратегічного розвитку підприємства / А. А. Пилипенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2007. – 276 с. 3. Пушкар М. С. Система обліку як генератор інформаційних ресурсів / М. С. Пушкар // Фінанси, облік і аудит. Зб. наукових праць. Спец. випуск. – К., 2006. – С. 355–363. 4. Безродна Т. М. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством: визначення поняття / Т. М. Безродна // Вісн. Східноукр. нац. ун-ту ім. В. Даля. Ч. 2. – 2008. – № 10(128). – С. 35–38. 5. Бутинець Ф. Ф. Проблеми науки бухгалтерського обліку: реалії : монографія / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир : ПП "Рута", 2005. – 324 с.